

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 9502/2025
02.04.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирјане Андријашевић, председника већа, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник у поступку по ревизији Драган Пантић, адвокат из ..., против тужених ББ, ВВ (рођ. ...) и ГГ, свих из ..., чији је заједнички пуномоћник Владимир Илић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 289/23 од 14.02.2023. године, у седници одржаној 02.04.2026. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 289/23 од 14.02.2023. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Великом Градишту П 398/20 од 23.11.2022. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се тужени, као солидарни дужници, обавезу да тужиоцу на име накнаде штете због неоснованог задржавања и коришћења његовог алата исплате укупно износ од 18.846.938,00 динара и то: за монтажне металне скеле са 29 металних рамова (сходно налазу вештака грађевинске струке) 28 комада х 2 м размака х 2 м висина = 112 м² х 21,16 дин/м² х 2748 дана – укупно 6.512.540,00 динара; за 94 подупирача од којих су 81 метални и 13 алуминијумски + 2 комада металних ногара, износ од 672,00 динара по дану – укупно 1.846.656,00 динара; за 100 комадића укрупњене дебљине 0,20 дужине 180 цм и 45 комада дужине 200,00 цм износ од 4,50 динара по дану – укупно 1.817.802,00 динара; за разводни ормар за струју од шест утичница - осигурача, једна склопка без струјомера, један замрзивач 210 л, један фрижидер, једна дрвена полица и једна кухињска дводелна витрина износ од 100,00 динара по дану – укупно 274.800,00 динара; за 13 металних кревета са душецима и постељином износ од 235,00 динара дневно по кревету – укупно 8.395,14 динара, а све са законском затезном каматом од дана одузимања ствари 01.08.2008. године до исплате. Ставом другим изреке, одбачен је, као неуредан, предлог тужиоца из поднеска од 21.11.2022. године, за одређивање привремене мере забране отуђења све покретне и непокретне имовине у власништву тужених, под претњом законских последица. Ставом трећим изреке, тужилац је обавезан да туженима накнади трошкове парничног поступка од 285.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 289/23 од 14.02.2023. године, ставом првим изреке, одбијена је жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду у смислу одредбе члана 399. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ број 125/04 и 111/09), која се примењује у смислу одредбе члана 506. став 1. ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11... 18/20 и 10/23 – други закон), па је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ни у поступку пред другостепеним судом није дошло до пропуста у примени или до погрешне примене које од одредаба овог закона, при чему другостепена пресуда садржи разлоге узете у обзир по службеној дужности, као и битне наводе тужiocеве жалбе, у складу са обавезом из члана 382. став 1. ЗПП. Неосновано се ревизијом указује да је у поступку пред другостепеним судом учињена битна повреда одредаба парничног поступка прописана чланом 361. став 1. у вези са чланом 8. ЗПП, обзиром да је другостепени суд на основу савесне и брижљиве оцене сваког доказа засебно и свих доказа заједно, као и на основу резултата целокупног поступка одлучио по свом уверењу које ће чињенице узети као доказане.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је са правним претходником тужених, сада пок. ДД који је преминуо 09.10.2009. године, сачинио уговор о градњи стамбено-пословног објекта на кп.бр. ... КО ..., након чега је 17.06.2008. године донео свој алат и неопходан материјал на градилиште, како је то уговором било предвиђено и почео са извођењем радова по уговору о градњи. Због непоштовања уговорних одредби којима је била предвиђена исплата зараде на недељном нивоу, дошло је до прекида радова 01.08.2008. године, а на градилишту је остао тужiocев алат, материјал, кревети за раднике, замрзивач, фрижидер, кухиња, витрина и полице. Из исказа тужиоца произилази да је приликом престанка радова сачинио списак алата, који је потписан од стране тужиоца и радника, док тужени није хтео да потпише. Утврђено је да је од стране Општинског суда у Великом Градишту сачињен записник о обезбеђењу доказа у предмету ЗР 374/08, у коме је констатовано постојање алата на градилишту, као и да су на лицу места остале скеле, подупирачи, водоотпорне плоче, монтажне металне скеле, орман за струјомер, кревети, замрзивач, фрижидер, кухињска витрина, полице.

Пресудом Основног суда у Великом Градишту П 1047/11 од 04.04.2014. године (правноснажна 08.02.2016. године), усвојен тужбени захтев овде тужиоца према овде туженима, па су тужени обавезани да тужиоцу предају у државину грађевинска средстава и алат који је остао на кп.бр. ... КО ... (ближе наведено у изреци првостепене пресуде).

Оценом налаза и мишљења судског вештака економско-финансијске струке и судског вештака грађевинске струке, утврђено је да су се паушално изјашњавали о просечној цени радова, закупа ствари и о трајању грађевинске сезоне, а према

стандардима у грађевинарству и на основу тих стандарда су определили новчане износе на основу којих тужилац прецизирао постављени тужбени захтев, о којем је одлучено нижестепеним пресудама.

Оценом исказа тужиоца саслушаног у својству парничне странке, утврђено је да је тужилац у периоду од 01.08.2008. године до 20.02.2013. године имао регистровану фирму, СЗР за грађевинске радове и искоришћавање и транспорт дрвета „ЗМ ...“, био је предузетник, али да тужилац није доказао да је имао регистровану привредну делатност за обављање грађевинских радова у периоду од 20.02.2013. године до 08.02.2016. година ни да је у наведеном периоду обављао било какву делатност, нити је доказао да је пре одузимања ствари остваривао одређени приход, као ни да је у претходном периоду закључио уговоре о обављању било каквих грађевинских радова или било какве друге уговоре везане за ствари које су му одузете.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су одбили тужбени захтев, применом одредаба чланова 154. став 1, 155. и 189. став 3. Закона о облигационим односима (ЗОО), закључивши да тужилац у смислу правила о терету доказивања није доказао да је претрпео материјалну штету.

По оцени Врховног суда, одлука другостепеног суда заснована је на правилној примени материјалног права.

Одредбом члана 154. ЗОО, прописано је да ко другоме проузрокује штету, дужан је накнадити је, уколико не докаже да је штета настала без његове кривице (став 1), чланом 155. истог закона прописано је, између осталог, да је штета умањење нечије имовине (обична штета) и спречавање њеног повећања (измакла корист).

Одредбом члана 189. став 1. ЗОО, прописано је да оштећеник има право како на накнаду обичне штете, тако и на накнаду измакле користи, а ставом 3. истог члана да при оцени висине измакле користи узима се у обзир добитак који се могао основано очекивати према редовном току ствари или према посебним околностима, а чије је остварење спречено штетниковом радњом или пропуштањем.

Сагласно наведеном, да би се остварило право на накнаду штете по основу измакле добити, потребно је да се испуне одређени услови, између осталог да је штета у виду измакле користи извесна и да се добит могла очекивати по редовном току ствари или посебним околностима, као и да је остварење било спречено штетниковом радњом. Измакла добит мора бити конкретно доказана. Одредбом члана 223. ЗПП прописано је да ако суд на основу изведених доказа (члан 8) не може са сигурношћу да утврди неку чињеницу, о постојању чињенице примениће правила о терету доказивања (став 1), да странка која тврди да има неко право, сноси терет доказивања чињенице која је битна за настанак или остваривање права, ако законом није другачије прописано (став 2). За оцену основаности тужбеног захтева за накнаду материјалне штете због изгубљене добити није довољно предвиђање и очекивање добитка, већ објективна могућност стицања добити према редовном току ствари или према посебним околностима. Такође, изгубљена добит се мора везати за делатност коју у редовном току ствари поверилац обавља, односно за ону врсту и обим пословања које се по редовном току ствари могло очекивати. Дакле, неопходно је да тужилац докаже како постојање основа потраживања уз одређени степен извесности, тако и висину штете коју потражује.

У конкретном случају, из чињеничног утврђења произилази да је тужилац је са правним претходником тужених сачинио уговор о градњи стамбено-пословног објекта на кп.бр. ... КО ..., након чега је 17.06.2008. године донео свој алат и неопходан материјал на градилиште, да је због непоштовања уговора о градњи дошло до прекида радова 01.08.2008. године, а да је на градилишту остао тужиочев алат, материјал и др., да су пресудом Основног суда у Великом Градишту П 1047/11 од 04.04.2014. године (правноснажна 08.02.2016. године), тужени обавезани да тужиоцу предају у државину грађевинска средства и алат који је остао на кп.бр. ... КО Следи изнетог, по оцени Врховног суда, правилан је закључак нижестепених судова да тужилац, у смислу правила о терету доказивања није доказао све релевантне чињенице за постојање и висину измакле добити, односно да је због задржавања предметних ствари претрпео материјалну штету (коју постављеним тужбених захтевом потражује) и у чему се иста огледа, будући да у прилог својих навода није приложио нити предложио доказе на околност да је имао приходе од делатности коју је остварио у периоду који је претходио задржавању предметних ствари (01.08.2008. године), нити је доказао да је у утуженом периоду имао уговорене послове за чију благовремену реализацију су били неопходни наведени алтат, материјал и друго (није приложио уговоре, фактуре, профактуре, наруџбенице и сл.), што би био најреалнији показатељ за добит коју би тужилац могао основано очекивати по редовном току ствари, па следи да тужилац није доказао постојање узрочно-последичне везе између поступања тужених и настанка штете у виду измакле користи за коју тврди да је претрпео, јер је намеравао да обавља грађевинске послове уз помоћ спорног алата, материјала кревети за раднике, замрзивач, фрижидер, кухиња, витрина и полице оствари зараду. Наиме, изгубљену корист чини очекивано увећање имовине, при чему није меродавно оно што сам оштећени очекује, већ објективна могућност стицања добити, према редовном току ствари или према посебним околностима. Пошто тужилац није доказао да би у спорном периоду остварио добит од 18.846.938,00 динара, нити је доказао узрочно-последичну везу између поступања тужених и те штете, следи да не постоји основ за одговорност тужених у смислу одредбе члана 154. ЗОО.

Супротно наводима ревизије, тужилац није доказао основаност и висину постављеног тужбеног захтева за накнаду материјалне штете у виду изгубљене добити. Наиме, тражена накнада штете у виду измакле користи се не може заснивати на претпостављеној могућности остварења те добити, већ на реалним подацима исказаним у пословању оштећеног пре штетног догађаја на основу писмене документације. Поред тога, налаз судских вештака којим је утврђена висина могуће добити за спорни период заснива се на претпоставкама, јер су се паушално изјашњавали о просечној цени радова, закупа ствари и о трајању грађевинске сезоне, према стандардима у грађевинарству и на основу тих стандарда су определили новчане износе, што не може бити показатељ за штету у виду измакле користи коју је тужилац претрпео због задржавања наведених ствари. Ово тим пре што из чињеничног утврђења произилази да је тужилац у периоду од 01.08.2008. године до 20.02.2013. године имао приватну фирму, био је предузетник СЗР за грађевинске радове и искоришћавање и транспорт дрвета „ЗМ ...“, али да није доказао да је имао регистровану привредну делатност за обављање грађевинских радова од 20.02.2013. године до 08.02.2016. година и да је у наведеном периоду обављао било какву делатност, нити је доказао да је пре одузимања ствари остваривао одређени приход, ни да је у претходном периоду закључио уговоре о обављању било каквих грађевинских радова или било какве уговоре везане за ствари које су му одузете, а из којих би се утврдило да му је штета

нанета, због чега су нижестепени судови правилном применом одредбе члана 189. став 3. ЗОО одбили тужбени захтев. Стога су неосновани наводи ревизије о погрешној примени материјалног права.

Предмет оцене ревизијског суда нису били наводи ревизије којима се оспорава утврђено чињенично стање, јер то није дозвољен ревизијски разлог према члану 398. став 2. ЗПП.

Имајући у виду наведено Врховни суд је применом члана 405. став 1. ЗПП одлучио као у изреци пресуде.

**Председник већа – судија
Мирјана Андријашевић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић